

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 157/2025-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného AK Slobodník s.r.o., Štúrova 20, Košice, proti postupu Okresnej prokuratúry Poprad v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 813/21/2021/7706 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 24. januára 2025 (doplnenou podaním doručeným ústavnému súdu 6. marca 2025, pozn.) domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 813/21/2021/7706. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnej prokuratúre konať bez zbytočných prieťahov a priznal mu primerané finančné zadosťučinenie 1 750 eur.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ 22. septembra 2021 podal na Okresnej prokuratúre Košice II trestné oznámenie vo veci podozrenia zo spáchania trestného činu marenia exekučného konania podľa § 243a ods. 1 Trestného zákona, ktorá trestnú vec odovzdala Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru Košice, odboru poriadkovej polície, obvodnému oddeleniu Policajného zboru Košice-Nad jazerom. Dňa 14. októbra 2021 bolo sťažovateľovi doručené upovedomenie tohto obvodného oddelenia, ktorým mu oznámilo, že predmetná trestná vec bola na základe miestnej a vecnej príslušnosti odstúpená Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru Poprad, odboru poriadkovej polície, obvodnému oddeleniu Policajného zboru Poprad. Upovedomením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Poprad, odboru poriadkovej polície, obvodného oddelenia Policajného zboru Ždiar (ďalej len „obvodné oddelenie“) z 18. novembra 2021 bolo sťažovateľovi oznámené, že na základe jeho trestného oznámenia bolo uznesením ČVS: ORP-1063/ZD-PP-2021 zo 16. novembra 2021 podľa § 199

ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie vo veci prečinu marenia exekučného konania podľa § 243a ods. 1 písm. a), b), c) a e) Trestného zákona. Dňa 10. januára 2022 bolo sťažovateľovi doručené uznesenie okresnej prokuratúry sp. zn. 1 Pv 471/21/7706 zo 4. januára 2022, ktorým bolo uznesenie obvodného oddelenia zo 16. novembra 2021 zrušené ako nezákonné.

3. Dňa 27. januára 2022 bol sťažovateľ vo veci podozrenia z prečinu marenia exekučného konania vypočutý na Obvodnom oddelení Policajného zboru Košice-Nad jazerom. Následne uznesením obvodného oddelenia ČVS: ORP-1063/ZD-PP-2021 z 15. decembra 2022 bolo podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku trestné oznámenie sťažovateľa odmietnuté, keďže nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť. Dňa 28. apríla 2023 sťažovateľ požiadal okresnú prokuratúru o preskúmanie postupu obvodného oddelenia, keďže podľa názoru sťažovateľa v predmetnej trestnej veci dochádza k priet'ahom. Následne okresná prokuratúra uznesením sp. zn. 1 Pn 813/21/7706 z 2. júna 2023 rozhodla o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu obvodného oddelenia z 15. decembra 2022 tak, že toto uznesenie obvodného oddelenia zrušila. Upovedomením sp. zn. 1 Pn 813/21/7706 z 21. júna 2023 okresná prokuratúra sťažovateľovi (v súvislosti s jeho žiadosťou o preskúmanie postupu obvodného oddelenia z 28. apríla 2023) oznámila, že subjektívne priet'ahy nezistila.

4. Uznesením obvodného oddelenia ČVS: ORP-1063/ZD-PP-2021 zo 6. júla 2023 bolo na základe trestného oznámenia sťažovateľa podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie vo veci pokračovacieho prečinu marenia exekučného konania podľa § 243a ods. 1 písm. a) a c) Trestného zákona. Dňa 18. augusta 2023 bol sťažovateľ opätovne vypočutý ako svedok – poškodený. Uznesením obvodného oddelenia ČVS: ORP-1063/ZD-PP-2021 z 8. januára 2025 bolo podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku predmetné trestné stíhanie zastavené, keďže predmetný skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Proti tomuto uzneseniu obvodného oddelenia z 8. januára 2025 podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej do podania ústavnej sťažnosti (t. j. do 24. januára 2025, pozn.) nebolo okresnou prokuratúrou rozhodnuté.

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že okresná prokuratúra v napadnutom konaní spôsobila neprimerané priet'ahy, v ktorých dôsledku nebolo v predmetnej trestnej veci právoplatne rozhodnuté, pričom od podania trestného oznámenia sťažovateľom až do podania ústavnej sťažnosti uplynulo tri a pol roka.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. V rámci predbežného prerokovania s sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť z dôvodu jej neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Ústavný súd pripomína, že v zmysle princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013, IV. ÚS 68/2020 a i.).

9. Koncepcia konania o ústavnej sťažnosti je totiž založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s čl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonnosti, resp. protiprávnosti. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená, vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje. Právomoc ústavného súdu je teda vybudovaná na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, ktorých eventuálnu protiústavnosť už nemožno zhojiť inými procesnými prostriedkami, resp. už nie je možná náprava iným spôsobom. Jedinú výnimku z tohto pravidla predstavuje § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky nápravy, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré však sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti netvrdil, tým menej preukazoval.

10. Ústavná sťažnosť teda má byť podaná až vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže reálne domôcť ochrany svojich práv u ostatných orgánov verejnej moci. Postavenie ústavného súdu tak možno obrazne prirovnať k „záchrannej brzde“, ktorú je možné použiť až vtedy, ak zlyhajú všetky obvyklé a predvídané prostriedky na zabránenie vzniku hroziacej ujmy, teda zabránenie porušenia ústavných práv. Konanie o ústavnej sťažnosti však nie je a ani nemôže byť pomyselnou „skratkou“, ktorou by bolo možné obchádzať konanie už vedené, resp. ktoré môže byť vedené na návrh sťažovateľa pred inými orgánmi verejnej moci (IV. ÚS 68/2020, II. ÚS 559/2021, II. ÚS 514/2022, II. ÚS 156/2023).

11. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Pokiaľ právny predpis ustanovuje, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu del'by moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach

rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie (IV. ÚS 68/2020, II. ÚS 559/2021, II. ÚS 514/2022, II. ÚS 156/2023).

12. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane konštatoval (m. m. I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred orgánmi činnými v trestnom konaní podať žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa, resp. postupu policajta je poskytnutie príležitosti týmto orgánom, aby samy odstránili protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, a preto ústavný súd o ústavnej sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, koná iba za predpokladu, že sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa Trestného poriadku (m. m. I. ÚS 179/06). Podľa názoru ústavného súdu podanie žiadosti o preskúmanie postupu vyšetrovateľa, resp. postupu policajta podľa § 210 Trestného poriadku sa zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na konanie bez zbytočných prieťahov (m. m. IV. ÚS 153/03, I. ÚS 179/06, II. ÚS 314/2023).

13. Uvedené závery ústavného súdu možno v súčasnosti obdobne aplikovať aj vo vzťahu k napadnutému postupu okresnej prokuratúry. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že novelizáciou Trestného poriadku realizovanou zákonom č. 40/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, v znení neskorších predpisov bolo s účinnosťou od 15. marca 2024 o. i. novelizované aj ustanovenie § 210 Trestného poriadku – v § 210 ods. 2 Trestného poriadku bola s účinnosťou od 15. marca 2024 ako zákonná možnosť prostriedku nápravy zakotvená žiadosť o odstránenie prieťahov alebo iných nedostatkov v postupe prokurátora pri vykonávaní jeho pôsobnosti v prípravnom konaní, pričom túto žiadosť vybavuje prokurátor bezprostredne nadriadenej prokuratúry.

14. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že touto žiadosťou možno namietat' nedostatky pri výkone pôsobnosti prokurátora v prípravnom konaní, ktorým sa v zmysle § 10 ods. 14 Trestného poriadku rozumie úsek od začatia trestného stíhania (§ 199 Trestného poriadku) do podania obžaloby, návrhu na schválenie dohody o uznaní viny a prijatí trestu alebo právoplatnosti rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní vo veci samej.

15. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že je nepochybné, že v predmetnej trestnej veci sťažovateľa bolo začaté trestné stíhanie, v dôsledku čoho v predmetnej veci začalo prípravné konanie, a teda okresná prokuratúra napadnutým postupom realizovala svoju pôsobnosť v prípravnom konaní. Je zároveň celkom nepochybné, že v čase podania ústavnej sťažnosti (t. j. 24. januára 2025) mal sťažovateľ opravný prostriedok podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku, ktorým sa mohol domáhať odstránenia prieťahov v napadnutom postupe okresnej prokuratúry, plne k dispozícii.

16. Tento prostriedok nápravy navyše predstavuje pre sťažovateľa efektívnejšiu cestu na dosiahnutie nápravy (t. j. odstránenie sťažovateľom tvrdených prieťahov v napadnutom postupe

okresnej prokuratúry) prostredníctvom nadriadenej prokuratúry. Prokurátor bezprostredne nadriadenej prokuratúry, ktorý žiadať o preskúmanie postupu prokurátora podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku vybavuje, totiž má oprávnenie prijímať efektívne opatrenia v trestno-procesnej rovine, či už vo vzťahu k podriadenému prokurátorovi (§ 6 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, t. j. nadriadený prokurátor je oprávnený vydať podriadenému prokurátorovi pokyn, ako má postupovať v konaní a pri plnení úloh, vykonať úkony podriadeného prokurátora alebo rozhodnúť, že ich vykoná iný podriadený prokurátor), alebo v rámci realizácie prokurátorského dozoru nad priebehom prípravného konania (§ 230 Trestného poriadku).

17. Ústavný súd konštatuje, že vynechaním žiadosti o odstránenie prieskumov v napadnutom postupe okresnej prokuratúry podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku ako právneho prostriedku nápravy v rámci sústavy orgánov prokuratúry Slovenskej republiky by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať opatrenia, ktoré by účinne napomohli odstráneniu procesných alebo faktických prekážok zákonného postupu. Uvedený právny prostriedok sťažovateľovi reálne umožňuje dosiahnuť účinnú nápravu vzhľadom na právomoc nadriadeného prokurátora záväzným pokynom nariadiť prijatie efektívnych opatrení v predmetnej veci, ak by na základe žiadosti sťažovateľa podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku došiel k záveru, že napadnutý postup okresnej prokuratúry trpí prieskumami.

18. Možno tak zhrnúť, že je nepochybné, že sťažovateľ nevyčerpal všetky prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu označených práv v trestnom konaní účinne poskytuje, keďže nepodal žiadosť o preskúmanie napadnutého postupu okresnej prokuratúry podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku.

19. Vzhľadom na to, že sťažovateľ nevyužil právny prostriedok ochrany svojich práv, ktorý mu osobitný predpis (Trestný poriadok v § 210 ods. 2) účinne poskytuje a na ktorého použitie je oprávnený, bolo potrebné jeho ústavnú sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní odmietnuť ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. d) zákona o ústavnom súde a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

20. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2025

Ľuboš Szigeti
predseda senátu